

FORSØKSDYRUTVALGET

Deres ref.
02/02507

Vår ref.
S-795/03

Arkivnr.

Dato
20.06.2003

Det kongelige landbruksdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Forsøksdyrutvalget	
2003 / 60828	52
20 JUN 2003 MP/spp	
Arkiv: 750	
F. skv.:	

Svar på høringsforslag til endring i dyrevernloven – tilsynsmodell og virkemidler

Det vises til høringsnotat av 24 mars 2003. Forsøksdyrutvalget beklager å ha oversett høringsfristen, men ønsker å komme med følgende merknader:

Forsøksdyrutvalgets myndighet

Det bør tilstrebes at Forsøksdyrutvalgets mulighet for å håndheve regelverket er like gode og fleksible som foreslått forandre tilsynsorganet, idet Forsøksdyrutvalget har samme overordnede mål i retning av å vareta dyrene ve og vel innenfor sitt eksklusive ansvarsområde, forsøksdyrene. Samtidig vil det sikre FDU samme rettigheter og plikter som tilsynet, og dermed forhindre at dyreforsøk som forvaltningsområde blir liggende etter annet dyrehold i utvikling.

Grensedragningen mellom forsøksdyrvirksomhet og øvrig aktivitet etter dyrevernloven er således viktig. Det foreslåtte tilsynet vil i praksis ha lite kunnskap om dyreforsøk. Det er derfor svært viktig at Forsøksdyrutvalget har de nødvendige virkemidler til å forestå tilsynet og muligheten for å reagere adekvat på uheldige forhold innen forsøksdyrvirksomheten.

FDU har i dag en økonomi som setter oss i stand til en viss tilsynsaktivitet, men ikke i så stort omfang som vi kunne ønske. Men det er ikke tema for denne høringsmerknaden, og våre kommentarer knytter seg i hovedsak til behovet for rettslige virkemidler.

Særlig om behovet for virkemidler i forvaltningen av dyreforsøk

Når pålegg fra Forsøksdyrutvalget (FDU) ikke etterkommes, har FDU pr. i dag få virkemidler å velge blant. Virkemidlene som FDU har til disposisjon, fordeler seg på to kategorier som er ytterpunkter i alvorlighetsgrad: Svært inngripende virkemidler som stengning av avdeling/tilbakekall av myndighet/politianmeldelse på den ene side, og en advarsel eller et påbud på den andre. Dette siste er ikke videre inngripende virkemidler. Om pliktsubjektet ikke skulle vise vilje til å innrette seg etter advarselen eller påbudet, er det for Forsøksdyrutvalgets samme måte som etter dyrevernloven ellers behov for en mellomløsning i form at dagmulkt og/eller karantene, før man tar i bruk de svært inngripende virkemidler.

En følge av at et "mellomnivå" på virkemidlene mangler, er at det kan spekuleres i brudd på regelverk og vedtak, idet de fleste vil regne med at bruk av de tunge virkemidlene sitter langt inne. Selv om FDU får myndighet til virkemidler som tvangsmulkt/karantene, vil ikke FDU være forpliktet til å benytte dem. Kompetansen i seg selv kan ha en forebyggende effekt.

Særlig om virkemidlene tvangsmulkt og karantene

FDU er et profesjonsorgan, og det vil derfor være uproblematisk å tillegge utvalget myndighet til virkemidler som tvangsmulkt og karantene. Faren for at mulkt skal virke som dobbeltstraff må selvsagt alltid vurderes konkret. Også forholdet til EMK. Vi ser imidlertid ikke umiddelbart at problemstillingene skulle være annerledes når det gjelder en kompetanse lagt til FDU enn etter dyrevernloven ellers.

Tvangsmulkt er et vanlig benyttet virkemiddel overfor virksomheter. Det er derfor særlig praktisk på området for dyreforsøk, ettersom pliktsubjektet her vanligvis er en forsøksdyravdeling (kommersiell virksomhet eller offentlig etat). Tvangsmulkt har vist seg som et virksomt virkemiddel bl.a. i miljøvernforvaltningen, som har flere likhetstrekk med forsøksdyrforvaltningen. Det dreier seg i begge tilfeller om lovbrudd som går utover en ideell interesse (natur eller dyr), og som virksomheten ofte mangler økonomisk incitament for å ta hensyn til på eget initiativ. For påkommende og aktutte tilfeller er det særlig viktig at FDU disponerer over et sett adekvate virkemidler. Tvangsmulkt er ikke så inngripende som stenging av forsøksdyravdelingen. Virkemiddelet er enkelt i iverksettelse, og vil kunne medføre både økonomisk tap og negativ publisitet for virksomheten. Tvangsmulkt vil følgelig kunne være praktisk i FDU's virksomhet.

Overfor en forsker eller ansvarshavende vil karantene kunne være et passende virkemiddel i enkelte tilfeller. Karantene er ikke så alvorlig som fullstendig tilbakekall av delegert myndighet (overfor ansvarshavende), men gir en klar melding om at holdningene må skjerpes, eller FDU behøver tid til å vurdere situasjonen nærmere. Virkemiddelet kan også f.eks. benyttes i tilfeller der en ansvarshavende mangler påkrevet kurs i forsøksdyrlære, e.l.

Forsøksdyrutvalget ber om at det fastslås i lovtekst og forarbeider at FDU har myndighet til å benytte virkemidlene karantene og tvangsmulkt.

Med vennlig hilsen

Espen Engh
Sekretær
Forsøksdyrutvalget